

UNIVERZITA PRO PODNIKATELE

Tomáš Baťa by pravděpodobně byl na podobnou školu hrdý. Newton University se dlouhodobě snaží probudit v mladých lidech podnikatelského ducha. Nejde tu jen o banální memorování pouček a vzorečků, jednotlivé programy této soukromé školy, jež má pobočky v Praze i Brně, mají za cíl rozvinout celkový potenciál studenta a tím i vzkřísit naději, že Česká republika bude opět zemí geniálních podnikatelských nápadů. Jak toho dosáhnout, nám prozradil CEO Newton University Group Jiří Kolečák.

Připravila VERONIKA PÁRIZKOVÁ / Foto MAREK DVORÁK

Na současném vzdělávacím trhu existuje nepřeberné množství možností, kde studovat. Proč by měl mladý člověk zvažovat právě Newton University? Co ji podle vás odlišuje od ostatních škol?

Newton University je vysoká škola založená podnikateli pro podnikatele. Naším cílem není jen předávat znalosti podle akreditovaných osnov, ale vést studenty k odpovědnosti za vlastní život. Nechceme, aby se jim věci jednoduše tzv. děly, ale aby si uvědomovali, že jejich budoucnost je výsledkem jejich vlastních rozhodnutí a činů. Učíme je podnikavosti – a to nejen ve smyslu podnikání, ale také vnitřní svobody, iniciativy a schopnosti převzít zodpovědnost.

Newton University funguje už dvě dekády. Jak se podle vás za tu dobu proměnilo vzdělávání?

Jsem optimista, takže změny vnímám pozitivně. Vzdělávání i podnikání se výrazně posunulo, především díky digitalizaci a nástupu umělé inteligence. Technologie dnes umožňují, aby student dostával mnohem přesnější a individuálnější zpětnou vazbu, a to nejen v odborných, ale i měkkých dovednostech. Tato kombinace technologií a lidskosti mi přijde nesmírně inspirativní. Tomáš Baťa kdysi říkal: „Hlavně lidi nedřete.“ Mluvil sice o jiné době, ale ta myšlenka v současnosti dostává nový význam – dnes, s nástroji jako AI, může vzdělávání konečně naplnit i tenhle rozměr.

Je něco, co se za ty roky nezměnilo, i když jste doufali, že ano?

Mentalita Čechů se proměňuje pomaleji, než bych si přál. Stále se tu klade větší důraz na diplom než na schopnost znalosti skutečně použít v praxi. Na formální úrovni se sice některé věci zlepšily, ale zásadní posun nenastal, což mě trochu mrzí, protože právě aplikovatelnost nabytých znalostí a schopnost jednotlivce převést teorii do reality je nakonec to, co rozhoduje o úspěchu – ať už v podnikání, či v životě.

Jaký je na vaší škole poměr českých a zahraničních studentů?

Aktuálně máme asi tři tisíce studentů a přibližně třetina z nich je ze zahraničí, ale výuka probíhá převážně v češtině.

Všímáte si rozdílů mezi českými a zahraničními studenty? Necítíte, že by právě cizinci disponovali větším podnikatelským potenciálem?

Češi jsou často opatrní. Jsme vychováni k tomu, abychom neriskovali. Rodiče nám od dětství říkají: „Dej si pozor, hlavně se nedostaň do problémů, drž se jistoty.“ My se naopak snažíme studenty učit, že zdravá odvaha a odpovědnost jdou ruku v ruce. V rámci programu Business Leadership propojujeme vzdělání, osobnostní rozvoj a manažerské výcviky tak, abychom tuto mentalitu postupně měnili. Chceme mladým lidem ukázat, že chyby nejsou selhání, ale cesta k růstu – a že se dá pracovat na sobě jinak, než jsou u nás běžně zvyklí.

Program Business Leadership je tedy určený hlavně pro mladé podnikatele?

Nejen pro ně. Hlásí se k nám i studenti z podnikatelských rodin, kteří budou jednou přebírat rodinné firmy. Učíme je, že druhá generace nemá být kopii té první – zatímco ta první firmu zakládala a budovala, druhá by ji měla rozvíjet, chránit a strategicky posouvat dál. Často ale vidíme, že rodiče své děti nechťejí nechat udělat chybu, a právě v tom může být problém. Když se pak mladý člověk poprvé dostane do vedení, chybí mu zkušenost s prohrou, s rizikem i odpovědností. My se snažíme na tyto situace reagovat a připravit studenty na realitu, již kolem sebe vidíme dnes a denně.

Takže nabízíte studentům rozvoj i určitých soft skills?

Ano. Soft skills máme ve výuce už dlouhodobě, ale doplňujeme je i o takzvané subtle skills – tedy rozvoj přirozených potenciálů člověka. Zkoumáme, jak se mění styl leadershipu a osobnostní parametry napříč generacemi, a výsledky těchto výzkumů pak promítáme přímo do výuky. Student se tak neučí jen znalostem, ale také vyjednávání, prezentaci, zvládání stresu, kreativitu či sebereflexi. Soft skills často přirovnáváme k tanci – každý ho umí, jen ne každý má odvahu tančit. Stejně

tak tyto dovednosti v sobě máme, jen je někdy neumíme cíleně rozvíjet. A právě to studentům pomáháme objevit. K tomu přidáváme ještě třetí úroveň rozvoje – schopnost nadhledu a odstupu, díky němuž dokážou jednat s klidem a rozvahou. Za královskou disciplínu pak považujeme sebereflexi, bez které žádný opravdový lídr nemůže fungovat.

Dá se říct, že to jsou dovednosti, jež první generaci podnikatelů z 90. let chyběly?

Určitě. Devadesátá léta byla o ostrých loktech a kontaktech. Kdo chtěl uspět, musel být dravý a často i hodně extrovertní. Dnes už se měřítka úspěchu posouvají. Mladí lidé nechťejí jen vydělávat peníze, chtějí rozumět smyslu své práce a vidět v ní hodnotu. A právě to je změna, kterou vnímám jako velmi pozitivní.

Zkoumáme, jak se mění styl leadershipu a osobnostní parametry napříč generacemi, a výsledky těchto výzkumů pak promítáme přímo do výuky.

Jak na tyto faktory konkrétně reagujete při výuce?

Zavádíme různé diagnostiky a měření stylů leadershipu. Aktuálně rozlišujeme dvanáct klíčových stylů vedení a sledujeme výrazný posun od direktivních přístupů k takzvanému servant leadershipu – tedy k vůdcům, kteří dokážou tým sjednocovat, podporovat a rozvíjet silné stránky jednotlivců místo toho, aby jen přikazovali. Dnešní generace dává přednost pečujícímu stylu vedení. Nehledá hrdiny ani diktátory, ale lídry, kteří umějí naslouchat, chápat a vytvářet prostředí, kde může každý růst. A co je zajímavé – pod autoritativními šéfy dnešní mladí lidé často odmítají podávat výkon.

Na stránkách často zmiňujete spolupráce se zahraničím. Vaši studenti mohou vyjet například do Oxfordu. Ovlivňuje je podobný pobyt?

Rozhodně. Čím víc člověk zažije, tím víc si může vybírat.

Zahraniční zkušenost rozšiřuje obzory, posiluje sebevědomí a schopnost přemýšlet v souvislostech. Nároční studenti nás těší – nutí nás také růst a přinášet nové impulzy. Inspiraci přitom nehledáme jen v Evropě. Sledujeme i univerzity v Asii, které dnes kombinují špičkovou pedagogiku s umělou inteligencí. Angloamerický vzdělávací model je stále silný, ale už dávno není jediným etalonem kvality.

Byla pro vás některá univerzita vzorem, když jste Newton University zakládali?

Inspiraci nám byly školy jako Harvard Business School nebo Saïd Business School v Oxfordu, odkud vyšla většina britských premiérů. Tyto instituce ukazují, jakou sílu má komunita a profesionalita. Dnes už ale profesionalita neznamená jen výkon – zahrnuje i rovnováhu, zdraví a schopnost regenerace. Proto i my učíme studenty pracovat s prevencí vyhoření a rozvíjet takzvaný vítězný mindset – myšlení, které spojuje výkon, lidskost a dlouhodobou udržitelnost.

Jak jste již zmiňoval, vaše škola je určená primárně pro podnikatele. Podporujete studenty, aby podnikali už během studia?

Ano. Už první ročník začíná v našem business inkubátoru, kde se studenti učí proměňovat nápady v konkrétní kroky. Zjišťují, jaký je rozdíl mezi prvotním nadšením a reálným plánem, a hlavně, že úspěch nepřichází přes noc. Vedeme je k trpělivosti a strategickému myšlení, protože evoluce nápadu je proces, který začíná u prvotní myšlenky a pokračuje přes testování až po vytvoření skutečných podmínek pro růst. Učíme je, že podnikání není sprint, ale maraton. Mnoho lidí v Česku začíná podnikat příliš brzy, bez potřebného zázemí a analýzy. A čísla mluví jasně – většina malých podniků do dvou let skončí. Úspěch obvykle přichází až po pěti či více letech, když vydržíte, učíte se a přizpůsobujete.

Stává se, že do inkubátoru přijdou studenti už s hotovým nápadem, jenž je připravený pro trh?

Ano, stává se to poměrně často. Mnozí z nich podnikají už na střední škole nebo mají zkušenosti z firem svých rodičů. Do inkubátoru nastupuje přibližně 150 studentů, z nichž asi deset pokračuje do akcelérátoru. Tam už rozvíjejí reálný projekt – často i s investory. Je zajímavé, že jejich původní představa se během programu často promění. Jedna věc je totiž podnikat s nadšením, druhá podnikat chytře. Řada spontánních nápadů zní dobře, ale po čase se ukáže, že jsou stoprocentně závislé na zakladateli. My takovému podnikání říkáme točení klikou – celý život se musíte ohánět, a přitom nevyděláváte víc než zaměstnanec. A to je přesně moment, kdy přichází největší podnikatelské umění – naučit se, jak nechat projekt růst, aniž by závisel jen na vás.

Vaší školou už prošly stovky podnikatelů. Který příběh úspěšného studenta byste vyzdvihl?

Mezi naše absolventy patří například Libor Hoření, zakladatel TopRecepty.cz, který se stal milionářem ještě během studia. Vytvořil web s recepty, na nějž chodily čtyři miliony lidí měsíčně, a jeho úspěch dodnes inspiruje další studenty. S Liborem jsme stále v kontaktu, poji nás dlouholeté přátelství. Studovali u nás také zakladatelé Purple Holdings – dnes globální firmy s vlastní nadací a hodnotou v řádu stovek milionů korun. Přišli za mnou už v prvním ročníku s otázkou, jak se zakládá firma, takže jsem mohl být svědkem úplných začátků jejich cesty.

Sledujete podobně pozorně všechny příběhy?

Dnes už ne všechny – těch příběhů je totiž opravdu mnoho – ale projekty, které prošly naším akcelérátorem a úspěšly, sleduji dál. Někteří studenti získali investici i z fondu Newton University Angels, který tvoří naši absolventi a investují do nových projektů. Jedním z takových příkladů je značka Bogroti, luxusní pánská kosmetika, která vznikla přímo u nás na škole a dnes vykazuje velmi slibný růst.

Studenty dokážete propojit i s konkrétními firmami. Jak tyto vazby vznikají?

Inkubátor i akcelérátor fungují na mentoringovém principu. Spolupracujeme s přibližně dvacítkou zkušených podnikatelů, kteří se studenty pravidelně konzultují jejich projekty. Nejde o žádné teoretické rady, ale o praktickou spolupráci, reálnou zpětnou vazbu a sdílení zkušeností. Díky tomu se studenti učí přemýšlet v souvislostech a získávají kontakty, jež jsou často klíčové pro jejich další business.

Kolik studentů je aktuálně do programu Business Leadership zapojeno?

Zatím máme dvacet pilotních studentů. Program je dobrovolný, ale náročný. Říkám jim často s úsměvem, že je to jako v Matrixu – kdo si vezme červenou pilulku, rozhodne se stát výjimečným. Čekají je intenzivní tréninky, exkurze i práce podle bafovských principů – tedy spojení disciplíny, víze a lidskosti.

Na začátku jste říkal, že jste optimista. Myslíte, že se u nás narodí nový Tomáš Baťa?

Určitě. Máme tu mnoho mladých lidí s podobnou energií a odhodláním. Česká republika má obrovský potenciál – jen se musíme naučit lépe pracovat s investicemi, nebát se rizika a přijímat cizí kapitál jako partnera, ne hrozbu. Noví Baťové tu už dávno jsou. Jen potřebují důvěru, prostor a čas, aby jejich nápady mohly vyrůst. ▲